

JAARVERSLAG 2015

PENDRECHTSE MOLEN

We hebben weer een jaar ons best gedaan. De molen was meestal drie dagen in de week op de wind en open voor bezoek. Jan Bruins kwam één woensdag in de twee weken, viel soms in voor Barend en Barend deed de rest. De omgeving van de molen onderging een enorme aanpassing en daarover (en meer) kunt u hieronder het nodige lezen.

De Blauwe Verbinding

Direct na de jaarwisseling is begonnen met de werkzaamheden om het deel van de Blauwe Verbinding in het Zuidelijk Randpark aan te leggen. Het doel daarvan is om de waterkwaliteit in het Zuiderpark in Rotterdam-Zuid te verbeteren. Tegelijk biedt dit een mogelijkheid voor het verbeteren van de ecreatieve en groene verbindingen.

Het water van de vijver naast de molen werd in peil verlaagd en daardoor kon de molen niet meer malen. Dat heeft geduurd tot eind april: er werd toen proefgemalen met een geheel vernieuwd watersysteem. Toen de molen in 1993 verplaatst werd, kreeg deze de functie om vijvers bij de molen te verversen. Dat was erg succesvol, want nabij de molen is nooit blauwalg geconstateerd. Bij de aanleg van de Blauwe verbinding werden die vijvers als aparte vijvers opgeheven en kwamen zo in open verbinding met het omliggend water te staan. Gezocht werd naar een nieuwe verversingsfunctie voor de molen en die is gevonden.

21 januari 2015

Direct bij de molen is een nieuwe watergang gemaakt die het molenwater naar de dijkslot onder aan de Charloisse Lagedijk voert. Vervolgens stroomt dit tot 750 meter verder naar het Clarabos en verversst alle aftakke sloten met de daarop uitkomende waterpartijen.

6 februari 2015

10 april 2015

Het door de molen opgemalen water wordt in twee stappen weer teruggebracht naar het polderpeil. Op beide plekken zijn die zo uitgevoerd dat het water maximaal belucht wordt om zodoende een betere bijdrage te leveren aan het bestrijden van blauwalg en het verbeteren van de kwaliteit van het water.

18 april 2015

In dit werk is wel iets grondig fout gegaan. Bij het ophogen van de molenwei zijn de daar liggende oude molenroeden tijdelijk op een andere plek gelegd. Twee roeden leveren vier wieken op en deze roeden zijn speciaal voor de Pendrechtse Molen gemaakt door de bekende roedenfabrikant Gebroeders Pot aan de Elshout in Kinderdijk. Beiden roeden hebben meer dan honderd jaar aan de molen gehangen: de binnenroe dateerde van 1886 en de buitenroe van 1876. Voor die tijd werkte de

11 maart 2015

3 april 2015

molen met houten roeden. Bij de verplaatsing van de molen in 1993 zijn ze van de molen afgehaald en meeverhuisd. Sindsdien lagen ze langs het toegangspad naar de molen en daar konden bezoekers zien hoe lang de roeden in werkelijkheid zijn. Geopperd was om deze te gebruiken als zitgelegenheid bij de overstort. Toen dat idee verlaten werd, begreep de aannemer dat die roeden afgevoerd moesten worden. Door dit misverstand zijn ze vernietigd wat een groot verlies opleverde.

7 maart 2015

Hulpbemaling

Dit nieuwe watersysteem is nu door het Waterschap Hollandse Delta zo waardevol bestempeld, dat er hulpbemaling is geïnstalleerd. Voor de molen is een pomp

gemaakt die de functie van de molen kan overnemen, als deze lange tijd in de zomerperiode niet zou kunnen malen.

Links is de uitloop van de pomp te zien en rechts de inlaat.

Opening

Op 17 juni werd dit deel van de Blauwe Verbinding officieel geopend: wethouder Monhemius (Barendrecht), wethouder Eerdmans (Rotterdam) en Heemraad Struik trokken een plank weg uit de watergang van de molen. In de zomermaanden heb ik diverse keren kano's langs zien komen.

13 maart 2015

Pers

Het was een druk persjaar. Eind januari plaatste huis-aan-huisblad Het Zuiden-Barendrecht een interview met molenaars-in-opleiding Sven en Gauke.

Halverwege februari was in het Barendrechtse huis-aan-huisblad De Schakel een artikeltje over de overhandiging aan de molenaar van een campagnetaart door het CDA in verband met de waterschapsverkiezingen.

In het Contactblad van de Historische Vereniging Barendrecht stonden twee artikelen van de hand van Barend. In het eerste reageerde hij op een artikel over het verdwijnen van de Stee van Jiskoot uit het centrum van Barendrecht. Een deel van het hout uit deze oude boerderij is be-

waard gebleven, omdat het gebruikt werd om de oude woning in de molen terug te bouwen. Het tweede artikel schilderde een portret van Leen van der Weide, molenaar van de Pendrechtse Molen van 1890 tot 1937. Dat artikel was eerder gepubliceerd in De Gildebrief, het kwartaalblad van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Radio Rijnmond. Arco schreef dit uit tot een artikel dat geplaatst werd in het Contactblad van de Historische Vereniging Barendrecht en in huis-aan-huisblad De Havenloods. Het radiopraatje zette Jan Bruins onder een filmpje met foto's die Joop Roos van de verplaatsing had gemaakt. Dit is te vinden op youtube onder de titel "Pendrechtse Molen 1993".

De opening van de Blauwe Verbinding leverde vanzelf ook de nodige artikelen in diverse kranten op.

In oktober plaatste het Algemeen Dagblad een zoekplaatje waarop de molen afgebeeld was zoals die op z'n oude plek stond. Een week later stond er een paginagroot artikel met de reacties.

In het novembernummer van het maandblad Molenwereld stond een artikel van vier bladzijden over de aanleg van de Blauwe Verbinding en het nieuwe watersysteem voor de molen.

Begin november hield Arco van der Lee een radiopraatje met Marcia Tap van

25 maart 2015

BESTEMMING #101

WONEN IN EEN MOLEN

Pendrechtse Molen

Harde wind kan vervelend zijn, maar ook heel nuttig. Je kunt er water mee wegpompen. En wist je dat je kunt wonen in een machine? Huh, hoe dan? Kom maar kijken!

EEN GRATIS RONDLEIDING

VAN>VOOR € 0,- > € 0,-
WAAR Charloisse Lagendijk 364, 2993 AG Barendrecht
WANNEER va. wo 22 jul, elke wo en za, 11 uur
RESERVEREN verplicht via ☎ (010) 480 47 28
INFO www.pendrechtsemolen.nl
LET OP! wees op tijd

Zaterdag 9 mei en zondag 10 mei waren de Nationale Molendagen en de Pendrechtse Molen in het Zuidelijk Randpark deed natuurlijk mee. De molen tussen de A15 en de Charloisse Lagendijk achter het sportveld van SV Besiktas was beide dagen geopend voor bezoek. Je kon er zien hoe eeuwen lang op windkracht de polder is drooggehouden. Voormalig molenaar Barend Zinkweg was natuurlijk ook van de partij. Foto: Arjen Stada

Groepsbezoek

Alle leerlingen van de Rotterdamse basisscholen krijgen een Jeugdvakantiepaspoort. Daarin zijn een groot aantal attracties opgenomen. De molen staat hier ook al vele jaren in. Dit jaar deden we 11 rondleidingen voor 106 kinderen plus 79 begeleiders.

Verder gaven we rondleidingen aan twee groepen 4 van de Barendrechtse basisschool De Hoeksteen en aan een familie Molenaar (!).

Het Molennetwerk Zuid-Holland kwam bijeen in de nabij gelegen Kapel en de deelnemers bezochten de molen.

Molen open voor publiek

BARENDRECHT - De Pendrechtse molen was zaterdag en zondag open voor het publiek. Dit in het kader van de Nationale Molendagen.

Activiteiten

Het tweede weekeinde in mei was de molen open tijdens de Nationale Molendagen. Het was beide dagen niet druk maar het bezoek was erg geïnteresseerd..

Op de Open Monumentendagen (het tweede weekeinde in september) was het drukker.

18 april 2015

Opleiding

Aan het eind van dit jaar meldde zich een nieuwe, beginnende molenaar-in-opleiding: Ronald van Harts-kamp. Sven van Arensbergen uit Rotterdam hoopt volgend jaar op te gaan voor z'n examen en Bauke Weg uit Capelle aan den IJssel moest jammergenoeg zijn opleiding om medische redenen onderbreken. Gedurende het jaar liepen een zevental leerlingen één

of meer dagen mee in het kader van hun opleiding tot molenaar.

Op 2 mei werden door de afdeling Zuid-Holland van het Gilde van Vrijwillige Molenaars toelatingsexamens afgenomen op de molen. Vooraf hadden vier examenkandidaten een aantal keren uitgebreid meegelopen om de molen te leren kennen. Alle vier kandidaten slaagden en zij slaagden een aantal maanden later ook alle vier voor het landelijke examen dat afgenomen werd door de examencommissie van De Hollandsche Molen. Bijzonder hierbij was dat twee kandidaten familie van elkaar zijn: moeder en zoon!

Lekkages

De molen kampt al decennia met lekkages. Als het lang genoeg regent en het waait daar ook stevig bij dan slaan de muren door. Het binnenkomende water blijft liggen onder de bedsteden. Het bedrijf Protekta plaatste hun systeem Ecodry in de molen. De daarbij behorende apparaten moeten het capillaire vermogen van water onderdrukken met minder doorslaand vocht tot gevolg. Afgewacht moet worden of dit enig soulaas zal bieden.

Rond een deel van de molen is een drain aangebracht om regenwater af te voeren. Bij ernstige regenval komt er desondanks water tussen de transportplaat en de fundering de kelder in.

Direct naast de kelder is gegraven voor het vernieuwen van elektriciteitskabels en sindsdien lekt het regelmatig vanuit de vloer van de kelder. Hopelijk wordt dat opgelost door ook daar een drain aan te leggen.

In september lag er ook water op de kapzolder. Het bleek te lekken langs een bout die de vorstplank boven op de kap van de molen vasthoudt. De moer op de bout bleek tamelijk los te zitten en is dus aangedraaid. Daaronder is een emmertje opgehangen, maar bij een latere inspectie was die droog. Daarmee bleek dat deze lekkage ook weer opgelost was.

Binnenkomend water wordt door de molenaars direct weggehoosd en gedweild. Dat is geen prettige manier om watermolenaar te zijn.

9 mei 2015

Onderhoud

Het molenmakerswerk bleef dit jaar beperkt tot het nalopen van alle bewegende delen van de molen. Dat heet het gaande werk “recht rond en vast hangen”.

Vorig jaar is de fototentoonstelling op de middenzolder weggehaald voor het vervangen van de nodige balkkoppen van de kapzoldervloer. Op deze fototentoonstelling is te zien hoe de molen in 1993/94 verplaatst en gerestaureerd werd. De foto's zijn opnieuw opgehangen.

Naar aanleiding van het controle-rapport van de blikseminstallatie is de verbindingdraad tussen de aardingsputten beter vastgezet aan de betonplaat rond de molen. Aan de bliksemkabels heeft Jan Bruins nieuwe schoenen en kousen gemaakt. Een te groot bevestigingspunt aan één van de wieken is vervangen door één met de juiste maat en er zijn nieuwe aardingsklemmen in gebruik genomen.

Omdat de wachtdeur bleef lekken, hebben we deze gelicht en de rubberen lekstrip is opnieuw vastgespijkerd.

Bij de jaarlijkse controle van alle elektrische apparaten in de molen is het koffiezetapparaat afgekeurd en er staat nu dus een nieuwe.

Niet direct molenonderhoud, maar tijdens een ferme windvlaag begin april vlogen de nodige dakpannen van het schapenboetje. Eigenaar Rob van Egmond heeft met de hulp van vrijwilliger Nico Moleenaar het dak goeddeels vernieuwd.

9 mei 2015

Beesten

Voor de graafwerkzaamheden aan de Blauwe Verbinding zijn de geiten en de pony tijdelijk verkast. Kort voor de opening zijn die weer terug gekomen.

Halverwege mei viel op, dat de bijen meer dan normaal actief waren. Daarom is naar de imkers Rachel en Martin Nouwen gebeld en die kwamen direct naar de molen. Zij bevestigden, dat de bijen wilden zwermen en daarom hebben zij ze afgevangen en in een nieuwe kast ondergebracht. Er staan dus nu twee bijenkasten bij de molen.

Het valt op dat bij de overlopen heel vaak meeuwen te zien zijn en ook soms een reiger om een langskomend visje mee te pikken.

Op 1 augustus was het opvallend druk op de molenwei: we telden er minstens honderd Canadagansen!

De molen heeft enige weken “wijdbeens” gestaan om te verhinderen, dat een grote groep aalscholvers op de

molenwieken kan zitten. Dat zitten is zo direct geen probleem, maar die beesten laten teveel troep achter. De molen overhek zetten is dan heel effectief.

4 november 2015

12 augustus 2015

TOEREN

Over het hele jaar was er prima wind, alleen in de maanden augustus, september en oktober was het wat minder.

Juli valt op: toen was Barend op vakantie.

Nooit eerder maalde de molen zoveel dagen en nooit eerder met zoveel omwentelingen.

Op de bovenas van de molen is door de Provincie Zuid-Holland een teller gemonteerd. Die teller registreert meestal iedere omwenteling. Met een minimum van 60.000 omwentelingen keert de provincie een maalpremie uit. Op die manier wil de provincie het draaien/malen met de molen stimuleren. Vanaf 1995 krijgt de molen ieder jaar het maximumbedrag uitgekeerd.

2015	absoluut	dagen	per dag
januari	77.191	14	5.514
februari	69.643	13	5.357
maart	85.721	13	6.593
april	68.327	15	4.555
mei	73.883	15	4.926
juni	54.407	10	5.441
juli	26.873	6	4.479
augustus	37.735	12	3.145
september	54.301	15	3.620
oktober	50.190	13	3.861
november	57.672	12	4.806
december	75.840	14	5.417
totaal	731.783	152	4.814

De volgende jaren springen er uit:

Gedurende 2008 en 2009 was er veel wind en dat leidde tot hoge gemiddelden per dag.

Het jaar 2010 kende minder maaldagen, omdat ik toen twee keer op vakantie ben geweest.

In 2012 heeft de molen acht weken stilgestaan vanwege het uitvoeren van onderhoud, dus minder maaldagen en minder toeren.

Dit jaar was het tweede jaar waarin wij samen als vrijwilliger de molen bemalen hebben.

jaar	maal-dagen	gemiddeld per dag	toeren totaal
2006	138	4.566	630.166
2007	135	4.653	628.128
2008	140	5.097	711.092
2009	138	5.103	704.162
2010	129	4.806	619.992
2011	136	4.788	651.151
2012	115	4.398	504.723
2013	123	4.324	531.863
2014	135	4.165	562.307
2015	152	4.814	731.783

Sinds de heropening van de molen (eind 1993) ging het wiekenkruis **12.492.942** keer rond.

Barend Zinkweg
molenaar van de Pendrechtse Molen
31 december 2015

www.pendrechtsemolen.nl

